

Σχέδιο project «Ματιές που ακούνε»

Ειδικό Νηπιαγωγείο & Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Κωφών Βαρήκων Πάτρας

Διευθυντής σχολείου:

Αγγελική Νικολοπούλου

Συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί:

Αλεξάνδρα Ζαγούρα (Προϊστάμενη
Ειδ. Νηπιαγωγείου), Ελευθερία Λάσκαρη ,
Νίκη Μπαλή (Ειδ.Νηπιαγωγείο),
Γιώργος Ποτουρίδης, Αθανασία Παναγοπούλου,
Δέσποινα Κολερου, Ελένη Κακαβά,
Κατερίνα Μαρτιμιανάκη, Αθανασία Κυριακοπούλου,
Ουρανία Τσιου, Αθανασία Κεκεμπάνου

Σε συνεργασία με το Σχολικό Σύμβουλο Ειδικής Αγωγής Εκπαίδευσης
Αθανάσιο Ρισβά.

Θέμα

Η ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας και
της ευρύτερης κοινωνίας στην κουλτούρα των Κωφών.

Μαθησιακοί Στόχοι

- Η προώθηση της ένταξης και των ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση.
- Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων όλων των μαθητών/τριών, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Η ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών των σχολείων γενικής και ειδικής εκπαίδευσης σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η καλλιέργεια σεβασμού στη διαφορετικότητα.
- Η ανάπτυξη δεξιοτήτων ενσυναίσθησης στους μαθητές/τριες αμφότερων των σχολικών πλαισίων.

Συνολικός χρόνος:

4 μήνες

Ηλικιακή Ομάδα:

5-18 ετών

Προετοιμασία

Το πιλοτικό πρόγραμμα (1^η χρονιά)
αποτελείται από δύο φάσεις. Και οι
δύο φάσεις είχαν δράσεις εντός και
εκτός Σχολείου σε διαφορετικά
σημεία του Δήμου Πατρών, αλλά
και στην ευρύτερη Περιφέρεια

Περιγραφή

Βήμα 1

Μετά τις πρώτες συναντήσεις των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, τα σχολεία φορείς υλοποίησης έστειλαν εβδομαδιαία υποστηρικτικό υλικό στα συνεργαζόμενα τμήματα των 10 σχολικών μονάδων. Στο σύνολο στείλαμε 12 Διδακτικές προτάσεις ή εκπαιδευτικά πακέτα, τα οποία περιείχαν: θεωρητικό μέρος από ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, παραμύθια, video ή ταινίες, άρθρα κωφών, σχεδιασμένες δράσεις για τους μαθητές ανάλογα την εκπαιδευτική βαθμίδα σχετικά με τη θεματική της εβδομάδας. Γενικά η θεματολογία ήταν: κοινότητα, κουλτούρα κωφών, σύντομη ιστορική αναδρομή της ελληνικής κοινότητας κωφών, ελληνική νοηματική γλώσσα και επικοινωνία, ολοκαύτωμα των κωφών, deaf art – James Castle, νοηματική γλώσσα και εικαστική παραγωγή, ακουσολογία και λογοθεραπευτική παρέμβαση, ιστορική αναδρομή εκπαίδευσης, εκπαίδευση κωφών στην Ελλάδα και την Κύπρο Πανεπιστήμιο Gallaudet, CODA: παιδιά κωφών γονέων, θέατρο κωφών.

Βήμα 2

Εκπαιδευτικός των φορέων πραγματοποίησε τουλάχιστον μία επίσκεψη στα σχολεία που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, αλλά υπήρχαν αντίστοιχα και επισκέψεις των τμημάτων που συμμετείχαν, στα σχολεία – φορείς.

Βήμα 3

Συμμετοχή των τμημάτων σε ειδικά σχεδιασμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών, βασισμένο στη φιλοξενούμενη έκθεση Κωφών Καλλιτεχνών. Τίτλος προγράμματος «χεριών λόγια», υλοποιήθηκε από τη μουσειοπαιδαγωγό του Μουσείου Αλ. Μπαρδάκη σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των ειδικών σχολικών μονάδων κωφών. Με το πρόγραμμα αυτό συνδεόταν η έκθεση κωφών καλλιτεχνών με αρχαιολογικά εκθέματα του μουσείου

Βήμα 4

Βιωματικό εργαστήρι με εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Κωφών Ελλάδας, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Κωφών, στις εγκαταστάσεις του Εθνικού Σταδίου Πατρών. «Παιχνίδια κωφών και γνωριμία με κωφούς μαθητές και εκπαιδευτικούς». Συμμετείχαν οι 170 μαθητές των σχολικών τμημάτων, των σχολείων που έχουμε αναφέρει πιο πάνω, καθώς και των σχολείων φορέων υλοποίησης του προγράμματος. Οι μαθητές είχαν χωριστεί σε ομάδες σύμφωνα με τις ηλικίες τους και το εργαστήρι υλοποιήθηκε σε τρία δίωρα: α. Νηπιαγωγεία έως Γ΄ τάξη, β. Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ γ. Γυμνάσια & Λυκειακές Τάξεις κωφών.

Βήμα 5

Βιωματικό εργαστήριο στο Δημοτικό Σχολείο Κωφών Βαρηκόων Πατρών με την εικαστικό Καθηγήτρια της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών Ουρανίας Αναστασιάδου «deaf art»

Βήμα 6

Θεατρικό σεμινάριο και βιωματικό εργαστήριο στο Δημοτικό Σχολείο Κωφών Βαρηκόων Πατρών, με τίτλο «ΟΤΑΝ ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΙΛΑ», από κωφούς ηθοποιούς της Θεατρικής Ομάδας «ΤΡΕΛΑ ΧΡΩΜΑΤΑ» για τους μαθητές των δύο Γυμνασίων του προγράμματος, των Λυκειακών Τάξεων κωφών και των σχολείων φορέων υλοποίησης του προγράμματος. Σχεδιασμένο σε δύο φάσεις ανάλογα τις ηλικίες των μαθητών.

Βήμα 7

Τα συμμετέχοντα τμήματα των σχολείων, στο τέλος του προγράμματος κατέθεσαν παραγόμενο υλικό, το οποίο είχαμε ζητήσει στην πρόσκληση μας προς τα σχολεία, όπου θα αποτελέσει πολιτιστική βαλίτσα, μαζί με το υποστηρικτικό υλικό των Σχολείων Φορέων, η οποία θα δανείζεται τις επόμενες σχολικές χρονιές, από όποιο σχολείο το επιθυμεί, μετά από εγκύκλιο, την οποία θα αποστέλλει ο Σχολικός Σύμβουλος Ειδικής Αγωγής Εκπαίδευσης στην αρχή της σχολικής χρονιάς.

Βήμα 8

Η δεύτερη φάση του προγράμματος είχε σκοπό τη διάχυση αυτού σε όλη την κοινωνία με σκοπό την ευαισθητοποίηση, ενημέρωση αυτής για την κουλτούρα και τον πολιτισμό των κωφών, ώστε να έχουμε αλλαγή στάσεων και αντιλήψεων. Θέλαμε να προβληματίσουμε την κοινωνία, γιατί όπως λέει ο Βραζιλιάνος παιδαγωγός, φιλόσοφος, Paulo Freire «η παιδεία που θέτει προβληματισμούς είναι μία επαναστατική παιδεία του μέλλοντος, άρα είναι προφητική και ανταποκρίνεται στην ιστορική φύση του ανθρώπου, που υπερβαίνουν τα ανθρώπινα όντα τον εαυτό τους».

Συμπεράσματα - Αποτελέσματα

Τα 10 τμήματα σχολικών μονάδων που συμμετείχαν στο πρόγραμμά μας δεσμεύτηκαν και μας παρέδωσαν στο τέλος του προγράμματος παραγόμενο υλικό (τραγούδι, παραμύθι, ποιήματα, πεζό - διήγημα, αφίσα, παντομίμα, κατασκευή, παιχνίδι memo - ταύτισης, εικαστικές δημιουργίες). Στην πόλη μας ακόμα μιλούν για όλο το πρόγραμμα. Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές που συμμετείχαν από τα γενικά σχολεία, πολύ ενθουσιασμένοι. Αυτό που μας είπαν είναι ότι ήταν ένα

πλούσιο πρόγραμμα, χαρούμενο, χωρίς μιζέρια και πόνο για τον ανάπηρο. Πολύ τυπικό με την έννοια, ότι τηρήσαμε τις δεσμεύσεις μας και το υλικό μας ήταν πολύ σοβαρό.

17/3 έως 30/4/2018

Σάββατο 17/3, 19:00, Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών, Αίθουσα Περιοδικών Εκδόσεων
Εγκαινία Εκθέσης Κιωρών Καλλιτεχνικών "Τουτίπτες"
Επιμέλεια Εκθέσης: **Ουρανία Αναστασοπούλου**, Εικαστικός
Ομιλία με θέμα: "Το μέλι σκοιάει"
Κεντρική Ομιλήτρια: **Δήμητρα Κοκκίβη - Φαίτου**, Κινητή Αρχαιολόγος
ΣΥΝΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΧΝΩΝ (ΕΚΕΤ) / ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ / ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΑΡΗΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ

Τρίτη 20/3, 20:00 & Τετάρτη 21/3 19:00, Αγορά Αρχαίων
• 20/3, Ομιλία με θέμα: "Η θέση των κιωρών στην κοινωνία, ένας δημοκρατικός αγώνας ούλων" (ομιλία σε ούλους)
• 21/3 Ομιλία με θέμα: "Προτάσεις για μία πρακτική της ψυχοαγωγής και της ψυχοθεραπείας στο χώρο της κωφότητας" (μόνο για γονείς και επαγγελματίες στο χώρο της κωφικής υγείας)
Χαιρετισμός: **Άννα Μαστοράκου** Πρόεδρος του Ισραϊκού Συλλόγου Πατρών
Ομιλήτρια: **Αλέξης Καραώστας**, Ψυχίατρος Δ'ντης Μονάδας Υγείας Κιωρών
Αποσποράδα: "Τίμη Σάββας", Παράρτημα ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΕΧΝΩΝ (ΕΚΕΤ) / ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ / ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΑΡΗΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ

Παρασκευή 30/3, 20:00, Γαλλικό Ινστιτούτο Πατρών
• Προβολή ταινίας stand up comedy της Κωφής **Αίας Καλαϊτή**
• Ομιλία με θέμα: "Άκουστο Παράρτημα Κιωρών Γονέων-Μεγαλάνοντας Ανάμεσα σε Δύο Κόσμους"
Ομιλήτης: **Γιώργος Αντζακας**, Διπλής Γλωσσικού/Κιωρών Αργυρούπολης
Διασκευαστής: Ελληνικός Νοσταλγικός Γλωσσας
ΣΥΝΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΧΝΩΝ (ΕΚΕΤ) / ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ / ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΑΡΗΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ

Κυριακή 15/4, 20:00 & Δευτέρα 16/4, 21:00, Επίκεντρο
"Η μυθολογία του κυρίου Μολύβου" Θεατρική παράσταση της Ομάδας Κιωρών "ΤΡΕΛΑ ΧΡΩΜΑΤΑ"
ΚΩΦΟΙ ΚΑΙ ΚΩΦΟΙΝΕΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ
ΚΑΙ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΕΧΝΩΝ (ΕΚΕΤ) / ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ / ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΑΡΗΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ

Παρασκευή 20/4, 20:00, Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών
Ομιλία με θέμα: "Η φωνή στον κόσμο των κιωρών όπως αυτή εμφανίζεται μέσα από τα έργα κιωρών εικαστικών"
Ομιλήτης: **Πάνος Πανόπουλος**, Ανθρωπολόγος, Επίκουρος Καθηγητής Παινίου Αγίου

ΣΥΝΕΠΙΧΕΙΡΗΤΕΣ:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΧΝΩΝ (ΕΚΕΤ)

ΧΟΡΗΓΟΙ: